نگاه سپید به پیشه سیاه

بهروز فرهمند
روزنامه‌نگار

...هفتم| در همان روزها (اسفند ۹۸) محمدرضا هاشمی، فرماندار مشهد، نیز از یک «تصمیم» درباره زباله‌گردها خبر داد و گفت: «مصوب شد با همکاری دستگاه قضایی و پلیس، از فعالیت زباله‌گردها جلوگیری شود.»(شهرآرانیوز). اما فرجام این تصمیم چه شد؟

هشتم| ترانه بنی‌یعقوب در گزارشی درباره پدیده زباله‌جمع‌کنی، از قول مجید ۲۴ساله که چشم‌های سبز و موی بور دارد، می‌نویسد: «دنبال همه‌جور کاری رفتم. بنایی، باربری و نجاری. هیچ‌جا کار نبود. دیدم از بیکاری که بهتر است. آشغال جمع می‌کنم. این هم برای خودش کار است. بهتر از بیکاری است. کار که عیب‌وعار نیست. وقتی آشغال جمع می‌کنم، خیلی‌ها می‌آیند نصیحتم می‌کنند. می‌گویند پسرم! برو دنبال کار. انگار نرفتم. کیست که از بوی آشغال و زباله، خوشش بیاید؟ وقتی چاره نیست، مجبوری.» و روایت گزارشگر چنین تمام می‌شود: «می‌گوید فقط لباس‌هایم سیاه نیست. روزگارم هم سیاه است.»(ایران‌آنلاین).

نهم| صورتش را پوشانده و تا کمر، درون سطل بزرگ فرورفته است. گاه، خم می‌شود و چیزی را بیرون می‌آورد و در گوشه‌ای می‌گذارد و دوباره که دولا می‌شود، چیز دیگر را در سمت دیگر جا می‌دهد. چنان زباله‌ها را می‌جوید، گویی آنچه به چنگ می‌آورد، چیزی نایاب است که ارزش فرورفتن با سر را در انبوه زباله‌های خشک و تر دارد. نزدیک که می‌شوم، در لحظه‌ای، رو برمی‌گرداند و نیمی از چهره‌اش را با زحمت می‌بینم. خانم جوان، هراسناک رو برمی‌گرداند و دوباره -تا کمر- به درون سطل زباله فرومی‌رود. این روایت آیا برای شما، آشنا و تکراری نیست؟

دهم| بار دیگر، بند یکم این یادداشت را ببینید. به باور شما، وقتش آیا نرسیده است که صورت‌مسئله را دوباره و چندباره بخوانیم؟ زباله‌ها همچنان هستند و هر روز هم بیشتر می‌شوند. یک سازمان رسمی(مپ) با بودجه محدود داریم که وظیفه قانونی‌اش، جداسازی زباله از مبدأ است. دست‌مریزادشان می‌گوییم. اجرشان پرارج! در کنارش اما یک نا سازمان غیررسمی و شبه‌مافیایی، سال‌هاست که سر برآورده است و همان کار را می‌کند؛ هرچند پلشت و بهره‌کشانه و با زیر پا گذاشتن معیارهای بهداشتی و پایمال کردن حق کارگر. پس آیا وقتش نرسیده است که به‌جای انکار و ندیدن آن سویه سیاه و غیرقانونی، بخش خصوصی(و نه دولتی) برای سامان دادن و کاستن از رنج زباله‌گردها و رهایی‌شان از چنگ مافیا اندیشه کند؟ شاید در این‌باره باید با یکدیگر، بیشتر سخن بگوییم.

کیوسک

صفحه نخست مجله تایم

مجله تایم نگران شیوع بیشتر ویروس کرونا در آمریکاست؛ برای همین سنگ قبری یخ زده را به تصویر کشیده و عنوان زمستان کووید را برگزیده است تا نشان دهد که وقوع یک بحران انسانی دور از انتظار نیست.

صفحه نخست هفته‌نامه اکونومیست

اکونومیست در صفحه نخست خود سیاست‌های حزب محافظه کار انگلیس را زیر سؤال برده و در توضیح نوشته است؛ «دولت انگلیس به‌خوبی کار نمی‌کند. اما نوری‌ها(نام قدیمی حزب محافظه کار انگلیس) ایده‌های اشتباهی برای اصلاح آن پیدا کرده‌اند. چگونه باید دولت را بازسازی کرد؟»

تاریخ‌نگار

۰۱ آذر ۱۳۰۷

پیوستن ایران به پیمان تحریم جنگ

رضا سلیمان نوری

شرایط دنیا پس از جنگ جهانی اول به نحوی تغییر کرد که اغلب کشورها به‌دنبال ایجاد صلحی همیشگی بودند. امری که برای رسیدن به آن تلاش‌های گوناگونی صورت گرفت که در راس همه آن‌ها، ایجاد مجموعه‌ای با نام جامعه ملل متحد بود. مجموعه‌ای که باید آن را پدر سازمان ملل کنونی دانست. اما تاسیس جامعه ملل متحد، تنها فعالیت دولت‌ها در این راستا نبود. دیگر تلاش مهم صورت گرفته در این زمینه، امضای پیمان پاریس معروف به عهدنامه «بریان-کلوگ» بود. عهدنامه‌ای که در آن دولت‌های امضاکننده، استفاده از جنگ به‌عنوان وسیله‌ای برای حل کشمکش‌های بین‌المللی را محکوم کردند. باتوجه‌به زمان امضای این عهدنامه توسط ۹ کشور اولیه در تاریخ ۵ شهریور ۱۳۰۷ خورشیدی، سنگ‌بنای «توسل نجستن به زور در روابط بین دولت‌ها پس از جنگ نخست جهانی» را امضاکنندگان این پیمان بنا نهادند. ممنوعیت توسل به زور اشاره‌شده در این پیمان، یک ممنوعیت مطلق بود و شامل هرنوع حرکت قهری چه به‌صورت نظامی و چه به‌صورت اقتصادی یا اجتماعی می‌شد. نخستین امضاکنندگان پیمان یادشده، وزرای وقت خارجه آمریکا و فرانسه بودند که پیمان هم به نام ایشان مشهور شد. البته به‌مرور زمان ۶۱ کشور دیگر از جمله ایران نیز پای این عهدنامه را امضا کردند. امضای نماینده ایران بر پای این عهدنامه -که نام رسمی آن «پیمان همگانی برای خودداری از جنگ» است- روز اول آذر سال ۱۳۰۷ خورشیدی نشست. گفتنی است هرچند در سال ۱۳۱۸ یعنی زمان آغاز جنگ دوم جهانی، تعداد کشورهای امضاکننده پیمان بریان-کلوگ به ۶۳ کشور رسیده بود، برای اجرای تعهد ناشی از آن یا انجام مذاکره میان دولت‌های عضو در مواقع شکستن پیمان، چیزی پیش‌بینی نشده بود و همین امر باعث شکست پیمان و گسترش جنگ دوم جهانی شد.

واقعه‌نگاری کربلا با رویکرد روزنامه‌نگاری

حسینی‌نژاد
روزنامه‌نگار

مورخ، به‌مثابه روزنامه‌نگار (۲)

باور شایع بین مردم از علم تاریخ، برگرفته از تواریخی است که درباره سرگذشت حکومت‌ها و دولت‌های پیشین نوشته شده است. اینکه دولت‌ها برای ثبت وقایع رخ‌داده در زمان خود تلاش کرده‌اند که این اتفاقات را مکتوب کنند، امری بدیهی است. طبیعی است مورخانی که زیر نظر حکومتی به نوشتن تاریخ سیاسی می‌پردازند، موظفند آنچه از نگاه آن حکومت پذیرفتنی است، در کتاب بیاورند. با نگاهی به کتب سیره پیامبر(ص) در قرن دوم می‌توان شواهد فراوانی برای این مسئله یافت. اولین کتاب‌هایی را که در تاریخ زندگی پیامبر اکرم(ص) نوشته شده است، مورخانی نوشته‌اند که زیر نظر حکومت آل‌زبیر و تفکرات آن گروه بوده‌اند. طبیعی است نگاه آن‌ها به سیره پیامبر(ص) با پیش‌فرض‌های زبیریان منطبق است. اما فارغ از نگاه حکومتی در تدوین کتاب‌های تاریخ، آیا تاریخ زندگی انسان، تنها از دریچه سیاست تحلیل‌پذیر است؟ آیا مورخان برای گزارش وقایع اتفاق افتاده دوران خود، تنها با زاویه نگاه سیاسی به وقایع می‌نگریستند؟ پاسخ به این پرسش در نگاه اول ساده به نظر می‌رسد اما با ورود به منابع تاریخی و مطالعه دقیق آن‌ها، می‌توان دریافت که برای رسیدن به پاسخی دقیق و واقع‌گرایانه، نیازمند تحلیل آثار تاریخی فراوانی هستیم.

یکی از وظایف مورخ، ثبت واقع‌گرایانه و بدون پیش‌داوری اتفاقات دوره خود است. حتی اگر مورخ تنها به‌دنبال نقل ساده اتفاقات به‌وجودآمده باشد، وظیفه اصلی او نقل بی‌کم‌وکاست آن اتفاق است. او نمی‌تواند برداشت‌های شخصی خود را در مرحله ثبت واقعه در متن خویش اضافه کند، زیرا ثبت بی‌کم‌وکاست اتفاق در اولویت است. به‌عنوان مثال کتاب‌های مقتل امام‌حسین(ع) در سده‌های متقدم به‌دنبال همین رویکرد بوده‌اند. کهن‌ترین منبع تاریخی دست‌اول دردسترس، نوشته «ابومخنف» متوفی به سال ۱۵۷ قمری است. وی در این کتاب مهم‌ترین روایات موافق و مخالف درباره نبرد کربلا را گرد آورده است. روایت‌های «ابومخنف» از حوادث صدر اسلام آن‌چنان دقیق، مفصل و با ذکر جزئیات واقعه است که خواننده را به زوایای مختلف حادثه راهنمایی می‌کند. علاوه‌بر این، نقل این روایات به‌دور از هرگونه تعصب دینی و قومی است، تاآنجاکه مورخان اهل سنت و شیعه، از کتاب‌های او استفاده کرده‌اند. نکته مهم در شیوه تاریخ‌نگاری «ابومخنف»، نقل اتفاقات از زبان گروه‌های مختلف حاضر در واقعه کربلاست. گاهی ما برای روایت کردن اتفاقی تاریخی تنها به‌سراغ عده‌ای می‌رویم که نگاهی تک‌سویه و حق‌به‌جانب به آن واقعه دارند و این کار، ما را از تحلیل‌های واقع‌بینانه بازمی‌دارد. اما «ابومخنف» در این کتاب، گزارش‌های مختلفی را کنار یکدیگر گذاشته است تا با تحلیل این گزارش‌ها به ثبت دقیق آن واقعه بپردازد. شاهدان او برای گزارش واقعه کربلا به چند دسته تقسیم می‌شوند:

خانواده امام‌حسین(ع)

آن‌هایی که با امام(ع) بودند و به‌دلایلی زنده ماندند.

افرادی که بی‌طرف ماندند و وارد جنگ نشدند.

افرادی که در کشتن امام‌حسین(ع) نقش داشتند.

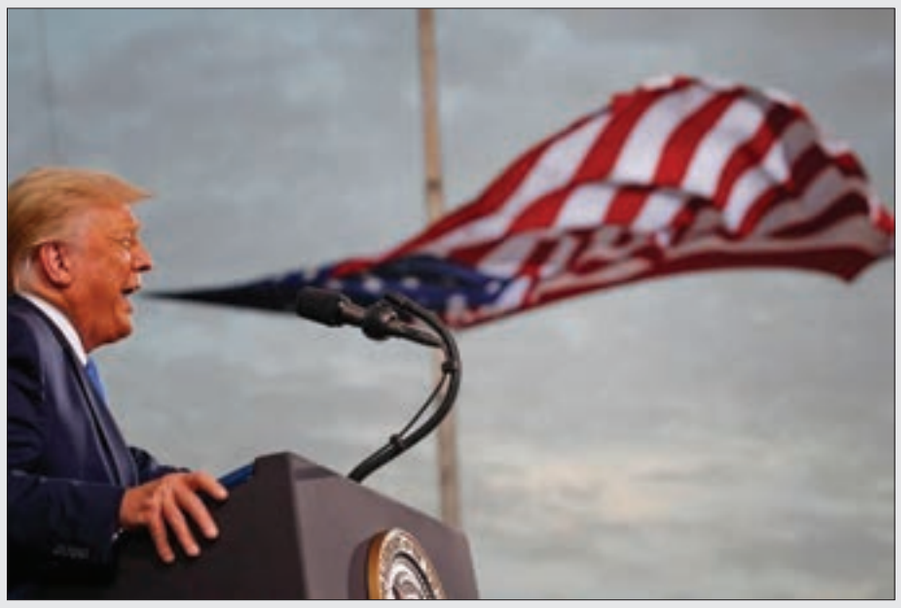
کسانی که در جنگ حضور داشتند، اما تمایلی به شرکت در کشتن امام(ع) نداشتند.

«ابومخنف» از همه این افراد روایت‌هایی باواسطه یا بی‌واسطه نقل کرده است تا بتواند گزارشی دقیق از این واقعه مهم صدر اسلام به ما برساند. نگاه وی برای نقل اخبار کربلا، بسیار درخورتوجه است. وقتی ما بعد از ۱۴۰۰ سال به روش‌های جمع‌آوری اخبار از دید روزنامه‌نگاری نوین نگاه می‌کنیم، متوجه اشتراک‌هایی بین کار او و روزنامه‌نگاران امروز می‌شویم. یکی از عناصر اصلی در تعریف «خبر»، جذابیت و جالب بودن است. اینکه چه چیزی باعث می‌شود که یک واقعیت در زیرمجموعه مفهوم خبر قرار بگیرد، مهم‌ترین عنصر آن جذابیت است. تعریفی که از خبر در کمیسیون «شن مک براید» آمده است، این‌گونه است: «خبر باید فوراً پس از حادثه به جریان بیفتد. برای عموم جالب باشد. حاوی اطلاعات تازه باشد. خنثی نباشد و ادراکات فرهنگ جامعه خود را مطرح کند.» «نورث‌کلیف» نیز در تعریف خبر می‌گوید: «خبر چیزی است که یکی می‌خواهد آن را در جایی سرکوب کند و آنچه می‌ماند، آگاهی است. از نظر کلیف، خبر باید تأثیرگذار باشد و نه خنثی و درعین‌حال به‌خاطر پول درج نشده باشد.» در تعاریف دیگر از مفهوم خبر نیز به این عنصر توجه بسیاری کرده‌اند. اما آیا مورخی که در سده‌های نخست به‌دنبال نقل جنگ یا اتفاقی ساده بوده، به این عنصر توجه کرده است، همان‌گونه که روزنامه‌نگاران امروز برای درج خبر به این عنصر توجه ویژه‌ای می‌کنند؟

وقتی «ابومخنف» برای نقل دقیق و روایت‌گونه واقعه کربلا به‌دنبال جمع‌آوری روایت‌های گوناگون از حادثه کربلا بوده، نشان‌دهنده توجه وی به همین مسئله و عنصر اصلی تشکیل‌دهنده خبر بوده است. اینکه یک خبر قابلیت صدق و کذب دارد، در جای خود بسیار مهم است اما مورخ برای اینکه بتواند مردم را به خواندن اثرش ترغیب کند، لازم است از عناصر مختلفی برای جذابیت اثر تاریخی خود استفاده کند. نگاه او در سده دوم هجری در جمع‌آوری گزارش‌ها از طیف‌های مختلف حاضر در واقعه کربلا، نشان‌دهنده این نکته است که عنصر جذابیت در نقل خبر برای مورخ از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده است. به‌منظور تحلیل نوع نگاه «ابومخنف» به ثبت وقایع کربلا، نیازمند مجالی دیگر برای تحلیل شیوه وقایع‌نگاری او هستیم.

عکس

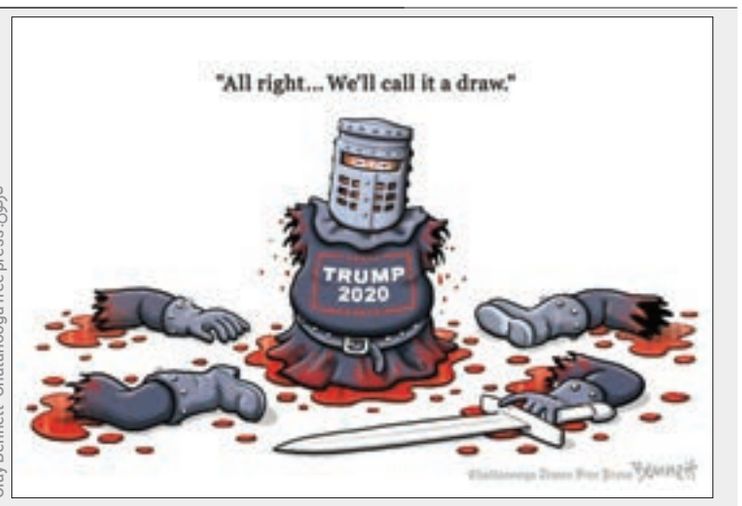
دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور پرحاشیه آمریکا در سال‌های گذشته همواره به بهانه‌های گوناگون در اخبار رسانه‌ها حضور داشته است. خبرگزاری رویترز نیز روز گذشته ۳ عکس برگزیده سال ۲۰۲۰ خود را منتشر کرد.

نقد کارتون

Clay Bennett - Chatanooga free press :کارتون

روایت‌های خشن، ترسناک و خنده‌دار

امیر منصور رحیمیان
کارتونیست

بازی‌های سیاسی برای آدم‌هایی که نه سیاستمدار هستند، نه چیز زیادی از قواعد این بازی‌ها می‌دانند، خیلی مه‌آلود و گنگ است. وارد شدن به این بازی‌ها هم عمر و وقت و هزینه‌ای می‌خواهد که ازعهده هر کسی برنمی‌آید. ما در جهانی زندگی می‌کنیم که همه‌چیز در عین سادگی، پیچیده است. در ذهن من که این‌طور است. مثل این است که همه ما در حال عبور از یک پل بزرگ باشیم که هزارتوی پیچیده‌ای رویش درست کرده باشند. خیلی ساده در حال رد شدن از روی پل هستیم ولی در هزارتوی پیچ در پیچش گیر می‌کنیم و گاهی هم گم می‌شویم. برای همین هم معتقدم بعضی مواقع لازم است که قضایا را جدی نگیریم و الکی دست‌وپانزنیم برای حل معماهایی که ناگهان جلویمان سبز می‌شوند. درعوض به اتفاقاتی که از آن‌ها سر درنمی‌آوریم، بخندیم. مطمئنم تابه‌حال برای همه‌مان اتفاق افتاده است که گیر کرده باشیم در روده‌های پیچ‌در‌پیچ این هزارتو و عقلمان هم به هیچ‌جا قدش نرسیده باشد. بهترین کاری که در این طور مواقع می‌شود کرد، این است که با همه‌چیز شوخی کنیم. این کاری است که هنرمندان زیادی تا الان انجام داده‌اند. اهالی هنر دیدگاهشان به قضایا، کمی با آدم‌های دیگر متفاوت است. در همه‌جای دنیا هر اتفاقی بیفتد، حالا چه آن اتفاق سیاسی و چه اقتصادی باشد، چه اجتماعی و چه فرهنگی، طور دیگری می‌بینندش و در برابر آن واکنش نشان می‌دهند. کارتونیست‌ها هم به سبک و سیاق هنرمندان دیگر، یک غریزه در دیدن قضایا دارند؛ به‌خصوص در قبال بازی‌های سیاسی و طرز پیچیدگی فکر این نوع آدم‌ها از جهان، یک نوع اسلحه مرموز دارند. اسلحه‌ای که در ذهن و قلمشان است. این بار روایتی ترسیمی از «کلی‌بنت» درمورد این آخرین و به‌روزترین جنگ زرگری بین سیاستمداران آمریکایی را با هم می‌بینیم. کارتونی که در خبرگزاری «چاتانوگا» منتشر شده است و به‌وضوح ریشخند همه آن‌هاست. اثری که مخاطب را می‌ترساند و در همان حال او را می‌خنداند. «بنت» در این کارتون به سبک و سیاق کارتون‌های قرن ۱۹ با طنز تلخ و سیاه -«گروتسک»- به موضوع نگاه کرده است. او ترامپ را در لباس شوالیه‌های انگلیسی اسکاتلندی قرن ۱۲ میلادی کشیده است که دست و پایش قطع شده است و در حال مردن از فرط خونریزی است و در همان حال دارد می‌گوید: «خیلی خب، می‌گیم مساوی شده است.» اشاره‌ای زیرکانه به سیاستمداری که اصالتش اسکاتلندی است و مثل شوالیه‌های آن زمان، شکست خوردن را نمی‌پذیرد. چیز بیشتری هم لازم نبود در این کارتون بگنجاند. او هر چیزی که برای به فکر واداشتن و ترساندن مخاطب لازم بوده، در کار آورده است. چه ترسی از این بالاتر که سرنوشت یک ملت به دست کسی بیفتد که از مملکتی دیگر آمده است و حالا به‌خاطر اشتباه مردم در رای دادن، او را صاحب قدرت و همه‌کاره کشور کرده است؟

همه‌علیه کرونا

نگاه هشتم

غلامرضا بنی اسدی

«همه برای هم، همه علیه کرونا»؛ این گزاره‌ای است که باید به رسم‌الخط رفتاری ما تبدیل شود در وانفسایی که کرونا، نفس‌ها را به شماره انداخته است. امروز بیش از همیشه درک می‌کنیم که حیات ما به‌هم بستگی دارد. برای اینکه زنده بمانیم، نمی‌توانیم به رفتار دیگران بی‌توجه باشیم. خودی و غریبه هم ندارد. همه در برابر هم مسئولیم و کم گذاشتن هرکدام‌مان، به معنای زیاد برداشتن بار برای دیگران خواهد بود، بی‌آنکه بتواند بهره‌ای داشته باشد. یک آدم آلوده اگر وارد جمعی شود، همه را آلوده خواهد کرد اما اگر همان «یک نفر» احساس مسئولیت کند و وارد جمع نشود، به اندازه همه افرادی که می‌توانستند آلوده کنند و نکردند، در احیای فرهنگ انسانی و احیای همه مردم نقش خواهد داشت که خداوند خود در آیه ۳۲ سوره شریفه مائده، فرموده‌اند: «وَمَنْ أَحْیاها فَکَأَنَّما اَحیا النّاسَ جمیعاً» بعد از آنکه در همین آیه تصریح شده است: «مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَیْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِی الْأَرْضِ فَکَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِیعًا». فکر می‌کنم به‌روشنی می‌توان مفهوم آیه را دریافت و باز می‌توان بهره‌ورز آمد و راهنما و راهگشا یافت از کلام وحی در شرایط امروز. واقعیت این است که افراد آلوده اگر سبب آلودگی دیگران شوند، مشمول همین بحث خواهند شد و اگر با پرهیز از ریسک کردن و دور کردن خود از جمع به توسعه سلامت کمک کنند، در شمار احیاگران خواهند بود. به‌هرحال روز گذاشتن و بی‌توجه گذشتن نیست. زمان غفلت نیست، بلکه باید بسیار مراقب باشیم؛ هم مراقب جان خود که در برابر آن مسئولیم و هم مراقب جان دیگران که در برابر آن، مسئولیت مضاعف داریم. شرایط را درک کنیم و همه برای هم علیه کرونا اقدام کنیم.

زین قند پارسی

علیرضا حیدری | مدرس ویراستاری

نقطه ویرگول

بخش سوم

۳- برای جدا کردن عبارت‌ها یا جمله‌های شرطی که درون آن‌ها ویرگول‌های متعدد به کار رفته باشد، به جای ویرگول برای تمایز، از نقطه ویرگول استفاده می‌شود:

اگر مردم کمتر فیلم می‌گرفتند، مزاحم امداد رساندن نمی‌شدند، راه را باز می‌کردند، شاید این اتفاق، به این صورت برای «پلاسکو» نمی‌افتاد؛ مردم باید کمک می‌کردند.

ادامه دارد...

#زین_قند_پارسی

روزنامه فرهنگی- اجتماعی- اطلاع رسانی
صاحب امتیاز: شهرداری مشهد
مدیر مسئول و سردبیر: سید هادی فیاضی
نشانی: میدان شهدا، نبش دانشگاه ۱
دفتر مرکزی: ۳۷۲۸۸۸۸۱ - ۵
نمابر: ۳۷۲۳۸۳۱۰
روابط عمومی: ۳۷۲۴۳۱۱۰
شماره پیامک: ۳۰۰۰۷۲۸۹
چاپ: شهر چاپ خراسان

روزنامه شهر امید و زندگی
SHAHRARANEWS.IR
۰۱ ۰۰۹ ۹۹
شنبه
۳۲ صفحه: ۸ صفحه + ۴ صفحه ورزشی
+۴ صفحه زندگی نو + ۱۶ صفحه شهرآرا محله
شماره ۳۲۵۴ | ۱۰۰۰ تومان
میثاق‌نامه اخلاق حرفه‌ای
Photoshahr.ir

حدیث روز

زخم زبان از زخم نیزه سوزناک‌تر است.

امام‌علی(ع)

رطوبت هوا ۶۳٪	۱۲° ↑ -۱° ↓
صبح -۱°	ظهر ۱۰°
عصر ۷°	شب ۱°

اذان ظهر ۱۱:۱۸	نیمه شب شرعی ۲۲:۳۴
غروب آفتاب ۱۶:۱۸	اذان صبح فردا ۴:۴۷
اذان مغرب ۱۶:۳۹	طلوع آفتاب فردا ۶:۱۶